

WSTĘP

Ideą przewodnią trzeciego tomu Prac Komisji Edukacji Geograficznej Polskiego Towarzystwa Geograficznego, który oddajemy do rąk Czytelników, jest prezentacja wyników badań dotyczących aktualnych problemów edukacji geograficznej w wybranych krajach na świecie oraz w Polsce. Problemy te dotyczą zarówno teoretycznych założeń i koncepcji programów kształcenia geograficznego, przyjmowanych celów i metod tego kształcenia, miejsca geografii w systemach edukacyjnych innych krajów, wyników analiz porównawczych, jak również niektórych praktycznych rozwiązań funkcjonujących w ramach edukacji geograficznej.

Wspólnym mianownikiem prezentowanych problemów w częściach pierwszej i drugiej jest międzynarodowa perspektywa. Poszczególne rozdziały przybliżają główne idee nauczania geografii w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Hiszpanii, Australii, Japonii i na Ukrainie. Pomimo wyraźnego osadzenia dyskursu w problematyce dotyczącej konkretnych krajów, wiele spostrzeżeń i wniosków sformułowanych w tej części tomu ma charakter uniwersalny i pozwala na lepsze zrozumienie przemian zachodzących w edukacji geograficznej jako takiej.

Rozdział drugi zawiera studia porównawcze takich aspektów kształcenia geograficznego, jak znaczenie doświadczenia i kształtowania wyobrażeń przestrzeni w Polsce i Anglii, umiejętności kształconych za pomocą podręcznika w Polsce, Anglii, Francji i Niemczech, zmiany w nauczaniu geografii w Finlandii i Rosji oraz porównanie kierunków zmian w akademickim kształceniu geograficznym w Czechach i w Polsce.

Część trzecia tomu ujmuje niektóre zagadnienia edukacji geograficznej w Polsce. Otwiera ją opracowanie prezentujące obiecującą, nową metodę badawczą, jaką jest okulografia (*eye tracking*), umożliwiająca stosunkowo obiektywne określenie sposobu percepcji informacji docierających do człowieka poprzez zmysł wzroku i wpływających na sposób konstruowania oraz strukturę jego wiedzy. Kolejne rozdziały dotyczą poznania geograficznego w warunkach pozaszkolnych – podczas wypraw i obozów naukowych oraz w toku nieformalnej edukacji w centrach nauki przyrodniczej. Bardzo istotny aspekt kształcenia geograficznego został podjęty w rozdziale dotyczącym motywów wyboru klas

o profilu geograficznym w kontekście planowanego wyboru studiów geograficznych.

Wyrażamy serdeczne podziękowania Autorom i Recenzentom, którzy podjęli się trudu przygotowania rozdziałów do trzeciego tomu, a Czytelnikom życzymy pożytecznej i ciekawej lektury.

Elżbieta Szkurlat, Arkadiusz Głowacz